

LÖG

um Listasafn Íslands.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar,
gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Listasafn Íslands er eign íslenska ríkisins. Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn þess. Stjórn þess er að öðru leyti í höndum forstöðumanns safnsins og safnráðs. Rekstrarkostnaður safnsins greiðist úr ríkissjóði og skal árlega í fjárlögum ætluð ákveðin fjárveiting til listaverkakaupa. Skal sú upphæð vera tiltæk til ráðstöfunar fyrir safnið í upphafi hvers fjárlagaárs.

2. gr.

Listasafn Íslands skal vera meginsafn íslenskrar myndlistar í landinu og miðstöð rannsókna, heimildasöfnunar og kynningar á íslenskri myndlist. Skulu helstu verkefni safnsins vera þessi:

- a. að afla svo fullkomins safns íslenskrar myndlistar sem unnt er, skrá það, varðveita og sýna, innan lands og utan. Leitast skal við að afla verka sem endurspeгла sem best nýja strauma og stefnur í íslenskri myndlist á hverjum tíma,
- b. að rannsaka eftir fögum íslenska myndlist að fornu og nýju,
- c. að afla viðurkenndra erlendra listaverka og má verja í því skyni tíu af hundraði af því fé sem safninu er fengið til listaverkakaupa. Heimilt er að hækka hundraðshluta þennan í allt að tuttugu af hundraði þegar sérstaklega stendur á og allir safnráðsmenn eru því sammála. Geyma má fé í þessu skyni frá ári til árs,
- d. að annast fræðslustarfsemi um myndlist, innlenda og erlenda, m.a. með fyrirlestrum, kvikmyndasýningum, leiðsögn um safnið, útgáfu mynda, myndbanda, litskyggna og rita eða með öðrum þeim hætti er henta þykir og fé er veitt til í fjárlögum,
- e. að afla heimilda um íslenska myndlist að fornu og nýju og kaupa til safnsins nauðsynlegan bókakost, aðgengilegan sérfræðingum og öðrum til fræði- og rannsóknastarfa. Skal í því skyni komið á fót við safnið sérfræðilegu bókasafni um myndlist samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð,
- f. að efna til kynninga á verkum safnsins og starfsemi þess,
- g. að veita innlendum söfnum faglega ráðgjöf eftir fögum,
- h. að veita erlendum söfnum og öðrum opinberum aðilum upplýsingar um íslenska myndlist eftir því sem við verður komið.

3. gr.

Listasafnið skal opið á auglýstum tíma.

Safnið og starfsemi þess skal kynnt nemendum skóla í samráði við skólayfirvöld, ýmist í safninu sjálfu eða í skólunum, og einnig skal efnt til slíkrar fræðslu fyrir almenning í safninu og fjölmiðlum.

4. gr.

Menntamálaráðherra ræður forstöðumann safnsins til fimm ára í senn að fenginni umsögn safnráðs. Ráðinn skal maður með sérfræðilega menntun og staðgöða þekkingu á myndlist og rekstri listasafna. Starfið skal auglýsa samkvæmt lögum um réttindi og skyldur

starfsmanna ríkisins. Endurnýja má ráðningu forstöðumanns einu sinni til næstu fimm ára ef meiri hluti safnráðs mælir með endurráðningu.

Forstöðumaður er stjórnandi safnsins og mótar listræna stefnu þess í samráði við safnrád. Hann stjórnar daglegum rekstri, skipuleggur sýningar á verkum safnsins og sér um aðra venjulega starfsemi.

Laun forstöðumanns og annarra starfsmanna Listasafnsins skulu ákveðin með sama hætti og annarra ríkisstarfsmanna. Við ákvörðun launa starfsmanna safnsins skal miðað við að þau séu sambærileg við laun starfsmanna annarra ríkissafna. Þó skal taka tillit til tímabundinnar ráðningar forstöðumanns við ákvörðun launa hans.

5. gr.

Menntamálaráðherra ræður nauðsynlegt starfslið að fengnum tillögum forstöðumanns þegar fé er veitt í því skyni á fjárlögum.

6. gr.

Menntamálaráðherra skipar fimm menn í safnrád.

Forstöðumaður á sæti í safnráði samkvæmt stöðu sinni, en menntamálaráðherra skipar fjóra aðra menn í safnrád til þriggja ára í senn: tvo samkvæmt tilnefningu fulltrúaráðs Sambands íslenskra myndlistarmanna og einn úr hópi fastráðinna starfsmanna safnsins. Formann ráðsins skipar ráðherra og skal hann hafa til að bera sérfræðilega þekkingu á höfundarétti og góða almenna þekkingu á myndlist. Safnráðsmenn skipaða samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra myndlistarmanna má aðeins endurskipa einu sinni.

Ráðherra skipar varamenn með hliðstæðum hætti.

Laun ráðsmanna greiðast úr ríkissjóði.

7. gr.

Hlutverk safnráðs er að hafa umsjón og eftirlit með starfsemi safnsins og annast önnur þau verkefni sem því eru falin sérstaklega í lögum þessum. Leita skal tillagna ráðsins um allar meiri háttar ákvarðanir er safnið varðar.

8. gr.

Sérstök innkaupanefnd annast kaup listaverka til safnsins. Forstöðumaður getur þó einn tekið ákvörðun um kaup erlendra listaverka þegar samráði við aðra nefndarmenn verður ekki við komið. Þá getur forstöðumaður ráðstafað allt að 20% af ráðstöfunarfé til kaupa innlendra verka án afskipta nefndarinnar. Innkaupanefnd skal skipuð þremur mönnum, forstöðumanni safnsins og tveimur fulltrúum listamanna í safnráði. Meiri hluti atkvæða ræður úrslitum mála í innkaupanefnd. Verði ágreiningur um kaup listaverks milli forstöðumanns og annarra nefndarmanna skal skjóta málinu til safnráðs til endanlegrar ákvörðunar. Laun innkaupanefndarmanna greiðast úr ríkissjóði.

9. gr.

Við val listaverka til safnsins ber að fara eftir listrænu gildi þeirra og hafa í huga hvað safnið á eftir sama höfund.

10. gr.

Heimilt er að selja myndir úr eigu safnsins í því skyni að kaupa annað verk eftir sama listamann er æskilegra þykir fyrir safnið. Sala er þó því aðeins heimil að meiri hluti safnráðs og höfundur, sé hann á lífi, séu um það sammála.

11. gr.

Safnráð fjallar um gjafir sem safninu eru boðnar og metur hvort þær skuli þegnar. Þótt safnið veiti listaverki viðtöku sem gjöf má það eigi takast á hendur skuldbindingar um aðra meðferð þess en annarra listaverka safnsins. Þó má safnið aldrei selja eða á annan hátt láta af hendi listaverk er það hefur þegið að gjöf. Gjöf skal fylgja gjafabréf. Gjafir og fjárframlög til safnsins eru frádráttarbær til skatts, sbr. ákvæði laga um tekjuskatt og eignarskatt, nr. 75/1981, með áorðnum breytingum.

12. gr.

Óheimilt er að lána listaverk safnsins nema á listsýningar, enda sé gætt réttar höfunda samkvæmt ákvæðum höfundalaga um slíkar sýningar. Höfundur á alltaf rétt til að fá verk sín lánuð á eigin sýningar.

Heimilt skal þó að setja á stofn sérstaka útlánadeild við safnið er sjái um útlán listaverka sem sérstaklega verði keypt eða gefin safninu í því skyni. Einnig skal heimilt að lána önnur listaverk til tiltekinna opinberra stofnana sé meiri hluti safnráðs því samþykkur. Nánari ákvæði hér að lútandi skulu sett í reglugerð.

13. gr.

Safnið fær þann rétt, sem á hverjum tíma fylgir listaverki samkvæmt íslenskum höfundalögum, við venjulegt, óskilorðsbundið afsal þess, þó með þeirri takmörkun um sölu eða aðra afhendingu sem leiðir af ákvæðum 10. og 11. gr. Safnið hefur rétt til opinberra sýninga á listaverkum á vegum safnsins, en um lán verka á aðrar listsýningar gilda ákvæði 12. gr. Enn fremur hefur safnið rétt til eftirmyndunar eða annarrar eftirgerðar fyrir það sjálf. Til annarrar eftirgerðar eða útgáfu þarf samþykki höfundar. Höfundur á kröfu til þess að safnið heimili honum aðgang að verki hans til fjölföldunar og útgáfu en safnið á jafnan forgangsrétt til útgáfu þess að öðru jöfnu.

14. gr.

Menntamálaráðherra skal með reglugerð setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara. Í þeim reglum má m.a. kveða nánar á um starfshætti safnsins, svo sem deilda-skiptingu og önnur atriði varðandi starfsemi þess.

15. gr.

Heimilt er að stofna styrktarfélag við Listasafn Íslands og skal aflafé sett í sérstakan sjóð og einkum varið til að kaupa eldri íslensk listaverk til safnsins. Fé þetta skal ekki dragast frá almennri fjárveitingu til safnsins.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og falla jafnframt úr gildi lög nr. 15/1969 og önnur lög er kunna að brjóta í bág við þessi lög.

Gjört í Reykjavík, 19. maí 1988.

Þorsteinn Pálsson.

Þorvaldur Garðar Kristjánsson.
(L. S.)

Magnús Thoroddsen.

Birgir Ísl. Gunnarsson.